

64 (2003) Nr. 1

TRACTATENBLAD

VAN HET

KONINKRIJK DER NEDERLANDEN

JAARGANG 2004 Nr. 226

A. TITEL

*Aanvullend Protocol bij het Verdrag inzake strafrechtelijke bestrijding
van corruptie;
Straatsburg, 15 mei 2003*

B. TEKST**Additional Protocol to the Criminal Law Convention in Corruption**

The member States of the Council of Europe and the other States signatory hereto,

Considering that it is desirable to supplement the Criminal Law Convention on Corruption (ETS No. 173, hereafter “the Convention”) in order to prevent and fight against corruption;

Considering also that the present Protocol will allow the broader implementation of the 1996 Programme of Action against Corruption,

Have agreed as follows:

CHAPTER I

USE OF TERMS

Article 1

Use of terms

For the purpose of this Protocol:

1. The term “*arbitrator*” shall be understood by reference to the national law of the States Parties to this Protocol, but shall in any case include a person who by virtue of an arbitration agreement is called upon to render a legally binding decision in a dispute submitted to him/her by the parties to the agreement.

2. The term “*arbitration agreement*” means an agreement recognised by the national law whereby the parties agree to submit a dispute for a decision by an arbitrator.

3. The term “*juror*” shall be understood by reference to the national law of the States Parties to this Protocol but shall in any case include a lay person acting as a member of a collegial body which has the responsibility of deciding on the guilt of an accused person in the framework of a trial.

4. In the case of proceedings involving a foreign arbitrator or juror, the prosecuting State may apply the definition of arbitrator or juror only in so far as that definition is compatible with its national law.

Protocole Additionnel à la Convention Pénale sur la Corruption

Les Etats membres du Conseil de l'Europe et les autres Etats signataires du présent Protocole,

considérant qu'il est opportun de compléter la Convention pénale sur la corruption (STE n° 173, dénommée ci-après «la Convention») afin de prévenir et de lutter contre la corruption;

considérant également que le présent Protocole permettra une mise en œuvre plus large du Programme d'action contre la corruption de 1996,

Sont convenus de ce qui suit:

CHAPITRE I

TERMINOLOGIE

Article 1

Terminologie

Aux fins du présent Protocole:

1. Le terme «*arbitre*» doit être considéré par référence au droit national de l'Etat partie au présent Protocole, mais, en tout état de cause, doit inclure une personne qui, en raison d'un accord d'arbitrage, est appelée à rendre une décision juridiquement contraignante sur un litige qui lui est soumis par les parties à ce même accord.

2. Le terme «*accord d'arbitrage*» désigne un accord reconnu par le droit national et par lequel les parties conviennent de soumettre un litige à un arbitre pour décision.

3. Le terme «*juré*» doit être considéré par référence au droit national de l'Etat partie au présent Protocole, mais en tout état de cause, doit inclure une personne agissant en tant que membre non professionnel d'un organe collégial chargé de se prononcer dans le cadre d'un procès pénal sur la culpabilité d'un accusé.

4. Dans le cas de poursuites impliquant un arbitre ou un juré étranger, l'Etat qui poursuit ne peut appliquer la définition d'arbitre ou de juré que dans la mesure où cette définition est compatible avec son droit national.

CHAPTER II

MEASURES TO BE TAKEN AT NATIONAL LEVEL

Article 2

Active bribery of domestic arbitrators

Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences under its domestic law, when committed intentionally, the promising, offering or giving by any person, directly or indirectly, of any undue advantage to an arbitrator exercising his/her functions under the national law on arbitration of the Party, for himself or herself or for anyone else, for him or for her to act or refrain from acting in the exercise of his or her functions.

Article 3

Passive bribery of domestic arbitrators

Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences under its domestic law, when committed intentionally, the request or receipt by an arbitrator exercising his/her functions under the national law on arbitration of the Party, directly or indirectly, of any undue advantage for himself or herself or for anyone else, or the acceptance of an offer or promise of such an advantage, to act or refrain from acting in the exercise of his or her functions.

Article 4

Bribery of foreign arbitrators

Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences under its domestic law the conduct referred to in Articles 2 and 3, when involving an arbitrator exercising his/her functions under the national law on arbitration of any other State.

Article 5

Bribery of domestic jurors

Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences under its domestic law the conduct referred to in Articles 2 and 3, when involving any person acting as a juror within its judicial system.

CHAPITRE II

MESURES À PRENDRE AU NIVEAU NATIONAL

Article 2

Corruption active d'arbitres nationaux

Chaque Partie adopte les mesures législatives et autres qui se révèlent nécessaires pour ériger en infraction pénale, conformément à son droit interne, lorsque l'acte a été commis intentionnellement, le fait de proposer, d'offrir ou de donner, directement ou indirectement, tout avantage indu à un arbitre exerçant ses fonctions sous l'empire du droit national sur l'arbitrage de cette Partie, pour lui-même ou pour quelqu'un d'autre, afin d'accomplir ou de s'abstenir d'accomplir un acte dans l'exercice de ses fonctions.

Article 3

Corruption passive d'arbitres nationaux

Chaque Partie adopte les mesures législatives et autres qui se révèlent nécessaires pour ériger en infraction pénale, conformément à son droit interne, lorsque l'acte a été commis intentionnellement, le fait pour un arbitre exerçant ses fonctions sous l'empire du droit national sur l'arbitrage de cette Partie, de solliciter ou de recevoir, directement ou indirectement, tout avantage indu pour lui-même ou quelqu'un d'autre ou d'en accepter l'offre ou la promesse afin qu'il accomplisse ou s'abstienne d'accomplir un acte dans l'exercice de ses fonctions.

Article 4

Corruption d'arbitres étrangers

Chaque Partie adopte les mesures législatives et autres qui se révèlent nécessaires pour ériger en infraction pénale, conformément à son droit interne, les actes mentionnés aux articles 2 et 3 du présent Protocole, lorsqu'ils impliquent un arbitre exerçant ses fonctions sous l'empire du droit national sur l'arbitrage de tout autre Etat.

Article 5

Corruption de jurés nationaux

Chaque Partie adopte les mesures législatives et autres qui se révèlent nécessaires pour ériger en infraction pénale, conformément à son droit interne, les actes mentionnés aux articles 2 et 3 du présent Protocole, lorsqu'ils impliquent toute personne exerçant les fonctions de juré au sein de son système judiciaire.

Article 6

Bribery of foreign jurors

Each Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences under its domestic law the conduct referred to in Articles 2 and 3, when involving any person acting as a juror within the judicial system of any other State.

CHAPTER III

MONITORING OF IMPLEMENTATION AND FINAL PROVISIONS

Article 7

Monitoring of implementation

The Group of States against Corruption (GRECO) shall monitor the implementation of this Protocol by the Parties.

Article 8

Relationship to the Convention

1. As between the States Parties the provisions of Articles 2 to 6 of this Protocol shall be regarded as additional articles to the Convention.
2. The provisions of the Convention shall apply to the extent that they are compatible with the provisions of this Protocol.

Article 9

Declarations and reservations

1. If a Party has made a declaration in accordance with Article 36 of the Convention, it may make a similar declaration relating to Articles 4 and 6 of this Protocol at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession.
2. If a Party has made a reservation in accordance with Article 37, paragraph 1, of the Convention restricting the application of the passive bribery offences defined in Article 5 of the Convention, it may make a similar reservation concerning Articles 4 and 6 of this Protocol at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession. Any other reservation made by a

Article 6

Corruption de jurés étrangers

Chaque Partie adopte les mesures législatives et autres qui se révèlent nécessaires pour ériger en infraction pénale, conformément à son droit interne, les actes mentionnés aux articles 2 et 3 du présent Protocole, lorsqu'ils impliquent toute personne exerçant les fonctions de juré au sein du système judiciaire de tout autre Etat.

CHAPITRE III

SUIVI DE LA MISE EN ŒUVRE ET DISPOSITIONS FINALES

Article 7

Suivi de la mise en œuvre

Le Groupe d'Etats contre la corruption (GRECO) assure le suivi de la mise en œuvre du présent Protocole par les Parties.

Article 8

Relations avec la Convention

1. Les Etats parties considèrent les dispositions des articles 2 à 6 du présent Protocole comme des articles additionnels à la Convention.
2. Les dispositions de la Convention sont applicables dans la mesure où elles sont compatibles avec les dispositions du présent Protocole.

Article 9

Déclarations et réserves

1. Si une Partie a fait une déclaration sur la base de l'article 36 de la Convention, elle peut faire une déclaration similaire concernant les articles 4 et 6 du présent Protocole au moment de la signature ou au moment du dépôt de son instrument de ratification, d'acceptation, d'approbation ou d'adhésion.
2. Si une Partie a fait une réserve sur la base de l'article 37, paragraphe 1, de la Convention limitant l'application des infractions de corruption passive visées à l'article 5 de la Convention, elle peut faire une réserve similaire concernant les articles 4 et 6 du présent Protocole, au moment de la signature ou au moment du dépôt de son instrument de ratification, d'acceptation, d'approbation ou d'adhésion. Toute autre ré-

Party, in accordance with Article 37 of the Convention shall be applicable also to this Protocol, unless that Party otherwise declares at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession.

3. No other reservation may be made.

Article 10

Signature and entry into force

1. This Protocol shall be open for signature by States which have signed the Convention. These States may express their consent to be bound by:

- a. signature without reservation as to ratification, acceptance or approval; or
- b. signature subject to ratification, acceptance or approval, followed by ratification, acceptance or approval.

2. Instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Secretary General of the Council of Europe.

3. This Protocol shall enter into force on the first day of the month following the expiry of a period of three months after the date on which five States have expressed their consent to be bound by the Protocol in accordance with the provisions of paragraphs 1 and 2, and only after the Convention itself has entered into force.

4. In respect of any signatory State which subsequently expresses its consent to be bound by it, the Protocol shall enter into force on the first day of the month following the expiry of a period of three months after the date of the expression of its consent to be bound by the Protocol in accordance with the provisions of paragraphs 1 and 2.

5. A signatory State may not ratify, accept or approve this Protocol without having, simultaneously or previously, expressed its consent to be bound by the Convention.

Article 11

Accession to the Protocol

1. Any State or the European Community having acceded to the Convention may accede to this Protocol after it has entered into force.

2. In respect of any State or the European Community acceding to the Protocol, it shall enter into force on the first day of the month following the expiry of a period of three months after the date of the deposit of an instrument of accession with the Secretary General of the Council of Europe.

serve faite par une Partie sur la base de l'article 37 de la Convention s'applique également au présent Protocole, à moins que cette Partie n'exprime l'intention contraire au moment de la signature ou au moment du dépôt de son instrument de ratification, d'acceptation, d'approbation ou d'adhésion.

3. Aucune autre réserve n'est admise.

Article 10

Signature et entrée en vigueur

1. Le présent Protocole est ouvert à la signature des Etats qui ont signé la Convention. Ces Etats peuvent exprimer leur consentement à être liés par:

- a. signature sans réserve de ratification, d'acceptation ou d'approbation; ou
- b. signature sous réserve de ratification, d'acceptation ou d'approbation, suivie de ratification, d'acceptation ou d'approbation.

2. Les instruments de ratification, d'acceptation ou d'approbation seront déposés près le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe.

3. Le présent Protocole entrera en vigueur le premier jour du mois qui suit l'expiration d'une période de trois mois après la date à laquelle cinq Etats auront exprimé leur consentement à être liés par le Protocole, conformément aux dispositions des paragraphes 1 et 2 ci-dessus, et seulement après que la Convention elle-même soit entrée en vigueur.

4. Pour tout Etat signataire qui exprimera ultérieurement son consentement à être lié par le Protocole, celui-ci entrera en vigueur le premier jour du mois qui suit l'expiration d'un délai de trois mois après la date de l'expression de son consentement à être lié par le Protocole, conformément aux dispositions des paragraphes 1 et 2 ci-dessus.

5. Un Etat signataire ne pourra ratifier, accepter ou approuver le présent Protocole sans avoir simultanément ou préalablement exprimé son consentement à être lié par la Convention.

Article 11

Adhésion au Protocole

1. Tout Etat ou la Communauté européenne qui a adhéré à la Convention pourra adhérer au présent Protocole après que celui-ci soit entré en vigueur.

2. Pour tout Etat ou la Communauté européenne adhérent au présent Protocole, celui-ci entrera en vigueur le premier jour du mois qui suit l'expiration d'une période de trois mois après la date de dépôt d'un instrument d'adhésion près le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe.

Article 12

Territorial application

1. Any State or the European Community may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, specify the territory or territories to which this Protocol shall apply.

2. Any Party may, at any later date, by declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, extend the application of this Protocol to any other territory or territories specified in the declaration and for whose international relations it is responsible or on whose behalf it is authorised to give undertakings. In respect of such territory the Protocol shall enter into force on the first day of the month following the expiry of a period of three months after the date of receipt of such declaration by the Secretary General.

3. Any declaration made in pursuance of the two preceding paragraphs may, in respect of any territory mentioned in such declaration, be withdrawn by means of a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe. Such withdrawal shall become effective on the first day of the month following the expiry of a period of three months after the date of receipt of the notification by the Secretary General.

Article 13

Denunciation

1. Any Party may, at any time, denounce this Protocol by means of a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe.

2. Such denunciation shall become effective on the first day of the month following the expiry of a period of three months after the date of receipt of the notification by the Secretary General.

3. Denunciation of the Convention automatically entails denunciation of this Protocol.

Article 14

Notification

The Secretary General of the Council of Europe shall notify the member States of the Council of Europe and any State, or the European Community, having acceded to this Protocol of:

- a. any signature of this Protocol;
- b. the deposit of any instrument of ratification, acceptance, approval or accession;

Article 12

Application territoriale

1. Tout Etat ou la Communauté européenne peut, au moment de la signature ou au moment du dépôt de son instrument de ratification, d'acceptation, d'approbation ou d'adhésion, désigner le ou les territoires auxquels s'appliquera le présent Protocole.

2. Toute Partie peut, à tout autre moment par la suite, étendre l'application du présent Protocole, par déclaration adressée au Secrétaire Général du Conseil de l'Europe, à tout autre territoire désigné dans la déclaration et dont il assure les relations internationales ou pour lequel il est habilité à stipuler. Le Protocole entrera en vigueur à l'égard de ce territoire le premier jour du mois qui suit l'expiration d'une période de trois mois après la date de réception de ladite déclaration par le Secrétaire Général.

3. Toute déclaration faite en vertu des deux paragraphes précédents pourra être retirée, en ce qui concerne tout territoire désigné dans cette déclaration, par notification adressée au Secrétaire Général du Conseil de l'Europe. Le retrait prendra effet le premier jour du mois qui suit l'expiration d'une période de trois mois après la date de réception de ladite notification par le Secrétaire Général.

Article 13

Dénonciation

1. Toute Partie peut, à tout moment, dénoncer le présent Protocole en adressant une notification au Secrétaire Général du Conseil de l'Europe.

2. La dénonciation prendra effet le premier jour du mois qui suit l'expiration d'une période de trois mois après la date de réception de ladite notification par le Secrétaire Général.

3. La dénonciation de la Convention entraînera automatiquement la dénonciation du présent Protocole.

Article 14

Notification

Le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe notifiera aux Etats membres du Conseil de l'Europe et à tout Etat, ou à la Communauté européenne, ayant adhéré au présent Protocole:

- a. toute signature de ce Protocole;
- b. le dépôt de tout instrument de ratification, d'acceptation, d'approbation ou d'adhésion;

- c. any date of entry into force of this Protocol in accordance with Articles 10, 11 and 12;
- d. any declaration or reservation made under Articles 9 and 12;
- e. any other act, notification or communication relating to this Protocol.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned, being duly authorised thereto, have signed this Protocol.

DONE at Strasbourg, this 15th day of May 2003, in English and in French, both texts being equally authentic, in a single copy which shall be deposited in the archives of the Council of Europe. The Secretary General of the Council of Europe shall transmit certified copies to each of the signatory and acceding Parties.

Het Protocol is te Straatsburg ondertekend voor de volgende staten:

Albanië	15 mei 2003
Armenië	15 mei 2003
Bulgarije	15 mei 2003
Cyprus	15 mei 2003
Denemarken	15 mei 2003
Duitsland	15 mei 2003
Frankrijk	15 mei 2003
Griekenland	15 mei 2003
Hongarije	15 mei 2003
Ierland	15 mei 2003
IJsland	15 mei 2003
Italië	15 mei 2003
Kroatië	17 september 2003
Luxemburg	11 juni 2003
Macedonië, de Voormalige Joegoslavische Republiek	15 mei 2003
Malta	15 mei 2003
Moldavië	15 mei 2003
het <i>Koninkrijk der Nederlanden</i>	26 februari 2004
Noorwegen	2 maart 2004
Oekraïne	15 mei 2003
Portugal	15 mei 2003
Roemenië	9 oktober 2003
San Marino	15 mei 2003
Slovenië	9 maart 2004
het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brit- tannië en Noord-Ierland	15 mei 2003
Zweden	15 mei 2003
Zwitserland	3 juni 2004

- c. toute date d'entrée en vigueur du présent Protocole conformément à ses articles 10, 11 et 12;
- d. toute déclaration ou réserve formulée en vertu des articles 9 et 12;
- e. tout autre acte, notification ou communication ayant trait au présent Protocole.

EN FOI DE QUOI, les soussignés, dûment autorisés à cet effet, ont signé le présent Protocole.

FAIT à Strasbourg, le 15 mai 2003, en français et en anglais, les deux textes faisant également foi, en un seul exemplaire qui sera déposé dans les archives du Conseil de l'Europe. Le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe en communiquera copie certifiée conforme à chacune des Parties signataires et adhérentes.

C. VERTALING**Aanvullend Protocol bij het Verdrag inzake de Strafrechtelijke Bestrijding van Corruptie**

De lidstaten van de Raad van Europa en de andere Staten die dit Verdrag hebben ondertekend,

Overwegende dat het wenselijk is het Verdrag inzake de strafrechtelijke bestrijding van corruptie (ETS nr. 173, hierna te noemen „het Verdrag”) aan te vullen teneinde corruptie te voorkomen en te bestrijden;

Tevens overwegende dat dit Protocol een bredere uitvoering mogelijk maakt van het Actieprogramma tegen Corruptie uit 1996.

Zijn het volgende overeengekomen:

HOOFDSTUK I

BEGRIPSOMSCHRIJVINGEN

Artikel 1

Begripsomschrijvingen

Voor de toepassing van dit Protocol:

1. wordt het begrip „*arbiter*” uitgelegd op basis van het nationale recht van de Staten die Partij zijn bij dit Protocol, maar omvat het in elk geval een persoon die uit hoofde van een arbitrageovereenkomst is verzocht een juridisch bindende uitspraak te doen in een geschil dat door de partijen bij de overeenkomst aan hem of haar is voorgelegd;

2. wordt onder „*arbitrageovereenkomst*” verstaan elke door het nationale recht erkende overeenkomst waarbij de partijen overeenkomen een geschil ter beslechting aan een arbiter voor te leggen;

3. wordt het begrip „*jurylid*” uitgelegd op basis van het nationale recht van de Staten die Partij zijn bij dit Protocol, maar omvat het in elk geval leden die optreden als leden van een college dat belast is met het doen van een uitspraak over de schuld van een verdachte in het kader van een proces;

4. mag de Staat die vervolging instelt in het geval van een procedure waarbij een buitenlandse arbiter of een buitenlands jurylid betrokken is, de omschrijving van scheidsman of jurylid alleen toepassen voor zover deze omschrijving verenigbaar is met zijn nationale recht.

HOOFDSTUK II

MAATREGELLEN TE NEMEN OP NATIONAAL NIVEAU

Artikel 2

Actieve omkoping van nationale arbiters

Iedere Partij neemt de wetgevende en andere maatregelen die nodig blijken te zijn om overeenkomstig haar interne recht als strafbaar feit aan te merken, wanneer opzettelijk gepleegd, het beloven, aanbieden of geven, rechtstreeks of indirect, van elk onverschuldigd voordeel aan een arbiter die zijn of haar taken uitoefent volgens het nationale recht inzake arbitrage van de Partij, voor hemzelf, haarzelf of voor iemand anders, opdat hij of zij een handeling verricht of nalaat te verrichten in de uitoefening van zijn of haar taken.

Artikel 3

Passieve omkoping van nationale arbiters

Iedere Partij neemt de wetgevende en andere maatregelen die nodig blijken te zijn om overeenkomstig haar interne recht als strafbaar feit aan te merken, wanneer opzettelijk gepleegd, het vragen of ontvangen door een arbiter die zijn of haar taken uitoefent volgens het nationale recht inzake arbitrage van de Partij, rechtstreeks of indirect, van elk onverschuldigd voordeel, voor hemzelf, haarzelf of voor iemand anders, of het aanvaarden van het aanbod of de belofte daarvan, om een handeling te verrichten of na te laten te verrichten in de uitoefening van zijn of haar taken.

Artikel 4

Omkoping van buitenlandse arbiters

Iedere Partij neemt de wetgevende en andere maatregelen die nodig blijken te zijn om overeenkomstig haar interne recht als strafbaar feit aan te merken de gedragingen, bedoeld in de artikelen 2 en 3, wanneer daarbij een arbiter betrokken is die zijn of haar taken uitoefent volgens het nationale recht inzake arbitrage van enige andere staat.

Artikel 5

Omkoping van nationale juryleden

Iedere Partij neemt de wetgevende en andere maatregelen die nodig blijken te zijn om overeenkomstig haar interne recht als strafbaar feit aan

te merken de gedragingen, bedoeld in de artikelen 2 en 3, wanneer daarbij een persoon betrokken is die binnen haar rechtssysteem optreedt als jurylid.

Artikel 6

Omkoping van buitenlandse juryleden

Iedere Partij neemt de wetgevende en andere maatregelen die nodig blijken te zijn om overeenkomstig haar interne recht als strafbaar feit aan te merken de gedragingen, bedoeld in de artikelen 2 en 3, wanneer daarbij een persoon betrokken is die binnen het rechtssysteem van enige andere staat optreedt als jurylid.

HOOFDSTUK III

TOEZICHT OP DE IMPLEMENTATIE EN SLOTBEPALINGEN

Artikel 7

Toezicht op de implementatie

De Groep van Staten tegen Corruptie (GRECO) draagt zorg voor het toezicht op de implementatie van dit Protocol door de Partijen.

Artikel 8

Verhouding tot het Verdrag

1. De Staten die Partij zijn beschouwen de bepalingen van de artikelen 2 tot en met 6 van dit Protocol als aanvullende artikelen bij het Verdrag.
2. De bepalingen van het Verdrag zijn van toepassing voorzover deze verenigbaar zijn met de bepalingen van dit Protocol.

Artikel 9

Verklaringen en voorbehouden

1. Indien een Partij een verklaring heeft afgelegd in overeenstemming met artikel 36 van het Verdrag, kan zij een soortgelijke verklaring afleggen ten aanzien van de artikelen 4 en 6 van dit Protocol op het tijdstip van ondertekening of bij de nederlegging van haar akte van bekrachtiging, aanvaarding, goedkeuring of toetreding.
2. Indien een Partij een voorbehoud heeft gemaakt in overeenstemming met artikel 37, eerste lid, van het Verdrag waarin de toepassing van de delicten van passieve omkoping zoals omschreven in artikel 5 van het

Verdrag wordt beperkt, kan zij ten aanzien van de artikelen 4 en 6 van dit Protocol een soortgelijk voorbehoud maken op het tijdstip van ondertekening of bij de nederlegging van haar akte van bekrachtiging, aanvaarding, goedkeuring of toetreding. Elk ander door een Partij gemaakt voorbehoud, in overeenstemming met artikel 37 van het Verdrag, is eveneens op dit Protocol van toepassing, tenzij die Partij anderszins verklaart op het tijdstip van ondertekening of bij de nederlegging van haar akte van bekrachtiging, aanvaarding, goedkeuring of toetreding.

3. Andere voorbehouden kunnen niet worden gemaakt.

Artikel 10

Ondertekening en inwerkingtreding

1. Dit Protocol staat open voor ondertekening door de Staten die het Verdrag hebben ondertekend. Deze Staten kunnen hun instemming te worden gebonden tot uitdrukking brengen door:

a. ondertekening zonder voorbehoud van bekrachtiging, aanvaarding of goedkeuring; of

b. ondertekening onder voorbehoud van bekrachtiging, aanvaarding of goedkeuring, gevolgd door bekrachtiging, aanvaarding of goedkeuring.

2. De akten van bekrachtiging, aanvaarding of goedkeuring worden nedergelegd bij de Secretaris-Generaal van de Raad van Europa.

3. Dit Protocol treedt in werking op de eerste dag van de maand die volgt op het verstrijken van een tijdvak van drie maanden na de datum waarop vijf Staten in overeenstemming met de bepalingen van het eerste en tweede lid hun instemming door het Protocol te worden gebonden tot uitdrukking hebben gebracht, en pas nadat het Verdrag zelf in werking is getreden.

4. Ten aanzien van iedere ondertekenende Staat die later zijn instemming door dit Protocol te worden gebonden tot uitdrukking brengt, treedt het Protocol in werking op de eerste dag van de maand die volgt op het verstrijken van een tijdvak van drie maanden na de datum waarop deze zijn instemming tot uitdrukking heeft gebracht door het Protocol te worden gebonden in overeenstemming met de bepalingen van het eerste en tweede lid.

5. Een ondertekenende Staat mag dit Protocol pas bekrachtigen, aanvaarden of goedkeuren wanneer hij gelijktijdig zijn instemming door het Verdrag te worden gebonden tot uitdrukking brengt, of dit reeds tot uitdrukking heeft gebracht.

Artikel 11

Toetreding tot het Protocol

1. Een Staat of de Europese Gemeenschap die is toegetreden tot het Verdrag mag tot dit Protocol toetreden na de inwerkingtreding ervan.

2. Ten aanzien van iedere Staat of de Europese Gemeenschap die toetreedt tot het Protocol, treedt het in werking op de eerste dag van de maand die volgt op het verstrijken van een tijdvak van drie maanden na de datum van nederlegging van de akte van toetreding bij de Secretaris-Generaal van de Raad van Europa.

Artikel 12

Territoriale toepasselijkheid

1. Iedere Staat of de Europese Gemeenschap kan, op het tijdstip van de ondertekening of bij de nederlegging van zijn of haar akte van bekrachtiging, aanvaarding, goedkeuring of toetreding, het grondgebied of de grondgebieden waarop dit Protocol van toepassing is nader aanduiden.

2. Iedere Partij kan op een later tijdstip door middel van een verklaring gericht aan de Secretaris-Generaal van de Raad van Europa de toepassing van dit Protocol uitbreiden tot elk ander grondgebied dat in de verklaring wordt genoemd en voor de internationale betrekkingen van welk grondgebied hij verantwoordelijk is of namens welk grondgebied hij bevoegd is verbintenissen aan te gaan. Ten aanzien van een dergelijk grondgebied treedt dit Protocol in werking op de eerste dag van de maand die volgt op het verstrijken van een tijdvak van drie maanden na de datum van ontvangst van die verklaring door de Secretaris-Generaal.

3. Iedere krachtens de twee vorige leden gedane verklaring kan, met betrekking tot elk in die verklaring nader aangeduid grondgebied, worden ingetrokken door middel van een aan de Secretaris-Generaal van de Raad van Europa gerichte kennisgeving. Deze intrekking wordt van kracht op de eerste dag van de maand die volgt op het verstrijken van een tijdvak van drie maanden na de datum van ontvangst van de kennisgeving door de Secretaris-Generaal.

Artikel 13

Opzegging

1. Iedere Partij kan dit Protocol te allen tijde opzeggen door middel van een kennisgeving gericht aan de Secretaris-Generaal van de Raad van Europa.

2. Deze opzegging wordt van kracht op de eerste dag van de maand die volgt op het verstrijken van een tijdvak van drie maanden na de datum van ontvangst van de kennisgeving door de Secretaris-Generaal.

3. Opzegging van het Verdrag heeft automatisch opzegging van dit Protocol ten gevolge.

Artikel 14

Kennisgeving

De Secretaris-Generaal van de Raad van Europa stelt de lidstaten van de Raad van Europa en iedere Staat, of de Europese Gemeenschap, die tot dit Protocol is toegetreden, in kennis van:

- a. iedere ondertekening van dit Protocol;
- b. de nederlegging van iedere akte van bekrachtiging, aanvaarding, goedkeuring of toetreding;
- c. iedere datum van inwerkingtreding van dit Protocol in overeenstemming met de artikelen 10, 11 en 12;
- d. iedere verklaring of ieder voorbehoud ingevolge de artikelen 9 en 12;
- e. iedere andere handeling, kennisgeving of mededeling met betrekking tot dit Protocol.

TEN BLIJKE WAARVAN de ondergetekenden, daartoe naar behoren gemachtigd, dit Protocol hebben ondertekend.

GEDAAN te Straatsburg, op 15 mei 2003, in de Engelse en de Franse taal, zijnde beide teksten gelijkelijk authentiek, in een enkel exemplaar dat zal worden nedergelegd in het archief van de Raad van Europa. De Secretaris-Generaal van de Raad van Europa zal voor eensluidend geaarmerkte afschriften doen toekomen aan iedere ondertekenende en toetredende Partij.

D. PARLEMENT

Het Protocol heeft ingevolge artikel 91 van de Grondwet de goedkeuring van de Staten-Generaal, alvorens het Koninkrijk aan het Protocol kan worden gebonden.

E. BEKRACHTIGING

De volgende staten hebben in overeenstemming met artikel 10, tweede lid, een akte van bekrachtiging nedergelegd bij de Secretaris-Generaal van de Raad van Europa:

Bulgarije	4 februari 2004
Noorwegen	2 maart 2004
het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland	9 december 2003
Zweden ¹⁾	25 juni 2004

¹⁾ Onder de volgende verklaring:

Sweden makes the explanatory statement that, in Sweden's view, a ratification of the Additional Protocol does not mean that its membership of the Group of States against Corruption (GRECO) cannot be reviewed if reasons to do so arise in the future.

G. INWERKINGTREDING

De bepalingen van het Protocol zullen ingevolge artikel 10, derde lid, in werking treden op de eerste dag van de maand die volgt op het verstrijken van een tijdvak van drie maanden na de datum waarop vijf staten in overeenstemming met de bepalingen van artikel 10, eerste en tweede lid, hun instemming door het Protocol te worden gebonden tot uitdrukking hebben gebracht, en pas nadat het Verdrag zelf in werking is getreden.

J. GEGEVENS

Verwijzingen

Titel	: Statuut van de Raad van Europa; Londen, 5 mei 1949
Tekst	: <i>Stb.</i> J 341 (Engels, Frans en vertaling)
Laatste <i>Trb.</i>	: <i>Trb.</i> 2003, 83
Titel	: Verdrag inzake de strafrechtelijke bestrijding van corruptie; Straatsburg, 27 januari 1999
Tekst	: <i>Trb.</i> 2000, 130 (Engels, Frans en vertaling)
Laatste <i>Trb.</i>	: <i>Trb.</i> 2002, 109
Titel	: Statuut betreffende de Groep van Staten tegen Cor- ruptie (GRECO); Straatsburg, 5 mei 1998
Tekst	: <i>Trb.</i> 2000, 131 (Engels, Frans en vertaling)
Laatste <i>Trb.</i>	: <i>Trb.</i> 2002, 213
Titel	: Verdrag betreffende de Europese Unie; Maastricht, 7 februari 1992
Tekst	: <i>Trb.</i> 1992, 74 (Nederlands)
Laatste <i>Trb.</i>	: <i>Trb.</i> 2004, 122

Uitgegeven de zesentwintigste september 2004.